

VÁCLAV HAVEL – AUDIENCE (1975)

PRACOVNÍ LIST PRO ŽÁKY/ STUDENTY

<https://www.youtube.com/watch?v=a3GjuCfm1ZE>

1. Jak byste charakterizovali dvě hlavní postavy hry – Vaňka a Sládek? Z jakého pochází každá z nich prostředí? Zkuste odhadnout, jaký je jejich vzájemný vztah.
2. Jak byste charakterizovali jazyk, kterým postavy mluví?
3. O co v ukázce vlastně jde? Co Sládek po Vaňkovi chce? Uvědomte si, v jaké době hra vznikala a v jaké společenské roli byl tehdy její autor – Václav Havel. Pokud si nejste jisti, najděte si informace o Václavu Havlovi na internetu.
4. Sládek v úvodu ukázky říká: „já za boha nevím, co jim mám každé tejdě říkat“. Koho myslím slovem „jim“?
5. Co by měl Vaněk jednou týdně „hodit na papír“?
6. Proč se v závěru ukázky Sládek na Vaňka tolik naštvě?
7. Můžete se do podobné situace, kdy byste měli na někoho donášet, dostat i vy dnes? Jak si myslíte, že byste v podobné situaci reagovali Vy?

VÁCLAV HAVEL – MOC BEZMOCNÝCH (1978)

PRACOVNÍ LIST

<https://www.youtube.com/watch?v=88nVcnTzxbU>

1. Kdo to je proletář a co znamená heslo „Proletáři všech zemí spojte se“?
2. Toto heslo zaznělo v trochu změněné formě i v Hřebejkově filmu *Pelíšky* – zkuste si dohledat na internetu, jak heslo postava filmu změnila a která to byla postava.
3. Moment povinného vyvěšování symbolů je i ve filmu Jana Svěráka *Kolja* – vzpomenete si, o jaké symboly v tomto filmu jde?
4. Zjistěte si, v jakém společenském postavení byl Václav Havel v roce 1978, kdy esej vznikala.
5. Proč si Václav Havel vybral pro svůj esej právě postavu zelináře?
6. Pokuste se svými slovy vysvětlit tuto pasáž: „*Důvodem, proč zelinář musel dát heslo do výkladu, není tedy naděje, že je někdo bude číst nebo že někoho o něčem přesvědčí, ale něco jiného: aby spolu s tisíci jiných hesel tvořilo právě ono panoráma, které připomíná člověku, kde žije a co je od něho očekáváno; sděluje mu, co dělají všichni ostatní, a naznačuje mu, co má dělat i on, nechce-li se vyřadit, upadnout do izolace, „vydělit se ze společnosti“, porušit „pravidla hry“ a riskovat tím ztrátu svého „klidu“ a svého „bezpečí“.*“
7. Co se mohlo v zelináři vzbouřit, že se rozhodl heslo přestat vyvěšovat?
8. O jaké hře v závěru ukázky Václav Havel mluví? Jakou hru a koho hru zelinář porušil?
9. Co je na zelinářově vzpouře tak „nesmírně nebezpečného“?
10. Zkuste jednoduše vysvětlit rozdíl mezi „životem ve lži“ a „životem v pravdě“. Je pojem „život ve lži“ spojen jen s komunistickým, nedemokratickým režimem, nebo lze „žít ve

lži“ i dnes?

Další domácí literatura

<http://www.imaturita.cz/maturitni-otazky/cesky-jazyk/ceska-oficialni-literatura-v%20A070.-a-80.-letech-20.-stoleti/505/>